

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

รายงาน และ งบการเงิน

31 ธันวาคม 2551 และ 2550

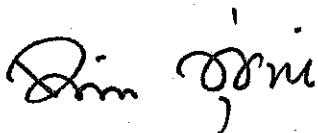
รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้บริหารของกิจการเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของข้าพเจ้า งบการเงินของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ที่นำมาเปรียบเทียบไว้ ณ ที่นี้ได้ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นในสำนักงานเดียวกันกับข้าพเจ้าซึ่งได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานลงวันที่ 20 มีนาคม 2551

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปซึ่งกำหนดให้ข้าพเจ้าต้องวางแผนและปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่กิจการใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม ข้าพเจ้าเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

นงลักษณ์ พุ่มน้อย

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4172

บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด

กรุงเทพฯ: 23 กุมภาพันธ์ 2552

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	2551	2550
สินทรัพย์			
เงินลงทุนในหลักทรัพย์			
พันธบัตร	15, 16	28,448,591,758	24,166,672,624
ตั๋วเงิน	9	4,058,365,544	3,667,983,072
หุ้นทุน		3,594,042,822	3,515,562,509
หุ้นกู้		7,422,861,158	7,421,758,768
หน่วยลงทุน		1,334,414,028	1,237,134,068
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์	6, 8	44,858,275,310	40,009,111,041
เงินให้กู้ยืม			
โดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน		1,050,863,163	827,678,104
โดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกัน		738,241,179	664,643,911
อื่น ๆ		12,008,114	9,242,920
รวมเงินให้กู้ยืม		1,801,112,456	1,501,564,935
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		(2,672,673)	(2,539,314)
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	7, 8	1,798,439,783	1,499,025,621
เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	8, 9	2,381,639,639	760,039,978
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	10	324,608,143	260,935,735
เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ		27,915,881	491,443
เบี้ยประกันภัยค้างรับ	11	1,120,875,601	1,042,299,591
รายได้จากการลงทุนค้างรับ - สุทธิ		743,422,881	623,731,810
สินทรัพย์อื่น			
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	12	21,109,095	16,589,421
อื่น ๆ	8, 13	205,243,186	197,535,330
รวมสินทรัพย์		<u>51,481,529,519</u>	<u>44,409,759,970</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)

งบดุล (ต่อ)

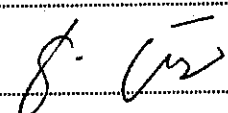
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	2551	2550
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินสำรองประกันชีวิต		41,891,693,741	34,221,696,714
เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย	8	3,984,060,369	3,310,972,655
เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ	8	76,654,300	85,100,694
เบี้ยประกันภัยรับล่วงหน้า		1,550,812,113	1,699,242,005
หนี้สินอื่น			
เงินปันผลค้างจ่าย	17	-	1,000,000,000
ภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย		112,445,135	156,005,035
อื่น ๆ	8, 14	847,094,648	857,049,561
รวมหนี้สิน		48,462,760,306	41,330,066,664
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น	18		
ทุนจดทะเบียน			
หุ้นสามัญ 1,220,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		1,220,000,000	1,220,000,000
ทุนที่ออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว			
หุ้นสามัญ 1,000,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท		1,000,000,000	1,000,000,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น		275,000,000	275,000,000
ผลกำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง			
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน		316,295,625	1,128,945,591
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
สำรองตามกฎหมาย	19	77,085,216	39,498,923
สำรองทั่วไป		400,000,000	400,000,000
ยังไม่ได้จัดสรร		950,388,372	236,248,792
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		3,018,769,213	3,079,693,306
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		51,481,529,519	44,409,759,970
รายการนอกงบดุล - ภาระผูกพันทั้งสิ้น			
ภาระผูกพัน	25	159,463,460	104,367,218

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

x

กรรมการ

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

		(หน่วย: บาท)	
	หมายเหตุ	2551	2550
รายได้			
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	8	14,732,094,846	12,295,890,472
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	8	2,430,055,843	1,984,951,348
กำไร (ขาดทุน) จากการลงทุนในหลักทรัพย์		(358,576,325)	130,763,576
รายได้อื่น			
กำไรจากการขายทรัพย์สิน		4,416,678	1,466,242
อื่น ๆ		21,371,812	13,522,986
รวมรายได้		16,829,362,854	14,426,594,624
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย			
เงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มจากปีก่อน		7,669,997,027	6,229,751,365
เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปี	8	4,925,875,593	4,278,290,323
เงินปันผลตามกรมธรรม์ประกันภัย		315,000	309,000
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	8	1,985,490,963	1,787,021,925
ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการขาย		249,986,167	172,387,571
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	8	11,226,756	15,579,878
รวมค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัย		14,842,891,506	12,483,340,062
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		489,757,067	425,638,753
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	8	108,260,420	101,393,387
ค่าภาษีอากร		69,956,487	58,584,356
ค่าตอบแทนกรรมการ		10,480,000	10,330,000
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสาขา		53,223,184	47,548,794
เงินสมทบจ่ายให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับ และส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย		27,784,585	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น	8	205,800,181	227,460,152
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		965,261,924	870,955,442
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยน		(7,027,413)	11,591,097
รวมค่าใช้จ่าย		15,801,126,017	13,365,886,601
กำไรก่อนภาษีเงินได้		1,028,236,837	1,060,708,023
ภาษีเงินได้นิติบุคคล		276,510,964	290,729,573
กำไรสุทธิสำหรับปี		751,725,873	769,978,450
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน			
กำไรสุทธิ	20	0.75	0.77

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน)
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
ถ้ารับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุน		กำไรสะสม		รวม
			จากการเปลี่ยนแปลง	จัดสรรแล้ว	สำรองทั่วไป	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2550	1,000,000,000	275,000,000	861,743,275	1,000,000	400,000,000	754,769,265	3,292,512,540
รายได้ที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น							
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ซื้อขาย							
ผลกำไรที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	245,016,605	-	-	-	245,016,605
ส่วนที่โอนไปกำไรหรือขาดทุนเนื่องจากขาย	-	-	22,185,711	-	-	-	22,185,711
รวมรายได้ที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	267,202,316	-	-	-	267,202,316
กำไรสุทธิสำหรับปี	-	-	-	-	-	769,978,450	769,978,450
รวมรายได้ทั้งสิ้นที่รับรู้สำหรับปี	-	-	267,202,316	-	-	769,978,450	1,037,180,766
เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	-	(1,250,000,000)	(1,250,000,000)
โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	38,498,923	-	(38,498,923)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550	1,000,000,000	275,000,000	1,128,945,591	39,498,923	400,000,000	236,248,792	3,079,693,306
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2551	1,000,000,000	275,000,000	1,128,945,591	39,498,923	400,000,000	236,248,792	3,079,693,306
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น							
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ซื้อขาย							
ผลขาดทุนที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	(815,565,606)	-	-	-	(815,565,606)
ส่วนที่โอนไปกำไรหรือขาดทุนเนื่องจากขาย	-	-	2,915,640	-	-	-	2,915,640
รวมค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	(812,649,966)	-	-	-	(812,649,966)
กำไรสุทธิสำหรับปี	-	-	-	-	-	751,725,873	751,725,873
รวมรายได้ (ค่าใช้จ่าย) ทั้งสิ้นที่รับรู้สำหรับปี	-	-	(812,649,966)	-	-	751,725,873	(60,924,093)
โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	37,586,293	-	(37,586,293)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551	1,000,000,000	275,000,000	316,295,625	77,085,216	400,000,000	950,388,372	3,018,769,213

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

(หน่วย: บาท)

	2551	2550
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		
เบี้ยประกันภัยรับสุทธิ	14,299,688,099	11,894,899,798
รายได้จากการลงทุนสุทธิ	2,089,093,975	2,069,334,992
รายได้อื่น	21,335,904	14,989,229
เงินจ่ายตามกรรมธรรม์ประกันภัยที่เกิดขึ้นระหว่างปี	(4,224,526,659)	(3,598,704,629)
เงินปันผลตามกรรมธรรม์ประกันภัย	(315,000)	(309,000)
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	(1,968,417,261)	(1,738,875,673)
ค่าใช้จ่ายในการรับประกันภัยอื่น	(268,102,432)	(147,448,214)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(920,861,220)	(678,161,269)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	(320,070,863)	(252,504,672)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	8,707,824,543	7,563,220,562
กระแสเงินสดได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน		
กระแสเงินสดได้มาจาก		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	48,430,632,357	20,910,843,695
เงินให้กู้ยืม	1,299,247,222	257,572,271
เงินฝากสถาบันการเงิน	895,147,925	197,304,178
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	5,335,306	2,248,033
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	50,630,362,810	21,367,968,177
กระแสเงินสดใช้ไป		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	(54,228,738,800)	(28,009,907,028)
เงินให้กู้ยืม	(1,479,909,237)	(318,893,102)
เงินฝากสถาบันการเงิน	(2,140,147,925)	(502,304,178)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(112,791,730)	(29,032,552)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(57,961,587,692)	(28,860,136,860)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(7,331,224,882)	(7,492,168,683)
กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินปันผลจ่าย	(1,000,000,000)	(250,000,000)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,000,000,000)	(250,000,000)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	376,599,661	(178,948,121)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	285,039,978	463,988,099
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี (หมายเหตุ 9)	661,639,639	285,039,978

ข้อมูลงบกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม

รายการที่ไม่ใช่เงินสดประกอบด้วย

ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน

212,459,605

1,107,273,731

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท กรุงเทพประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทมหาชนและมี
ภูมิลำเนาในประเทศไทย บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจหลักในการรับประกันชีวิต และมีบริษัท นิปปอน
ไลฟ์ อินชัวรันส์ ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ที่อยู่ของ
บริษัทฯ ตามที่จดทะเบียนตั้งอยู่ ณ เลขที่ 23/115-121 รอยัลซิตี้โอเวนิว ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ
เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯ มีสาขารวมทั้งสิ้น 69 สาขา
(31 ธันวาคม 2550: 65 สาขา)

1.2 วิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

วิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาในช่วงปีที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อสถานะ
เศรษฐกิจโลกอย่างรุนแรง โดยจะเห็นได้จากการลดลงอย่างมากของราคาหุ้นทั่วโลก ภาวะการดึงตัวของ
ตลาดสินเชื่อรวมทั้งการถ่วงดุลระหว่างธนาคาร การล้มละลายของสถาบันการเงินขนาดใหญ่ และความ
เชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลง วิกฤตการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อแผนการ
ดำเนินธุรกิจและการเงินรวมถึงมูลค่าของสินทรัพย์ของผู้ประกอบการในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก
ถึงแม้ว่ารัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ได้ใช้ความพยายามในการที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ แต่ยังคงมีความไม่
แน่นอนว่าสถานะเศรษฐกิจของโลกจะกลับคืนสู่สภาวะปกติเมื่อใด งบการเงินนี้จัดทำบนพื้นฐาน
ข้อเท็จจริงของสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และประมาณการและข้อสมมติฐานต่าง ๆ ที่บริษัทฯ
พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน อย่างไรก็ตามงบการเงินนี้อาจได้รับผลกระทบในทาง
ลบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินฉบับนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานบัญชีที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547
ยกเว้นการบัญชีเกี่ยวกับเงินลงทุนในหลักทรัพย์ (ข้อ 4.5) ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของ
สหรัฐอเมริกา เนื่องจากมาตรฐานการบัญชีของไทยเกี่ยวกับเงินลงทุนยังไม่ครอบคลุมถึงกิจการ
ประกันชีวิต และจัดทำขึ้นตามวิธีการบัญชีเกี่ยวกับการประกันชีวิตในประเทศไทยและหลักเกณฑ์ที่
เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานที่ควบคุมการประกอบธุรกิจประกันชีวิต และการแสดงรายการ
ในงบการเงินได้ทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดในคำสั่งนายทะเบียนลงวันที่ 6 มีนาคม 2545
ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบทการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบทการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบทการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบทการเงินตามกฎหมายดังกล่าว

งบทการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

3. การประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีใหม่

3.1 มาตรฐานการบัญชีที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 9/2550 ฉบับที่ 38/2550 และฉบับที่ 62/2550 เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี โดยให้ใช้มาตรฐานการบัญชีใหม่ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2550)	งบทกระแสเงินสด
ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550)	สัญญาเช่า
ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2550)	สินค้าคงเหลือ
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550)	ต้นทุนการกู้ยืม
ฉบับที่ 35 (ปรับปรุง 2550)	การนำเสนองบการเงิน
ฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 2550)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและ ข้อผิดพลาด
ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2550)	งบทการเงินระหว่างกาล
ฉบับที่ 43 (ปรับปรุง 2550)	การรวมธุรกิจ
ฉบับที่ 49 (ปรับปรุง 2550)	สัญญาก่อสร้าง
ฉบับที่ 51	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

มาตรฐานการบัญชีข้างต้นให้ถือปฏิบัติกับงบทการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2551 เป็นต้นไป ฝ่ายบริหารของบริษัทฯได้ประเมินแล้วเห็นว่า มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2550) ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2550) และฉบับที่ 49 (ปรับปรุง 2550) ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทฯส่วนมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2550) ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2550) ฉบับที่ 35 (ปรับปรุง 2550) ฉบับที่ 39 (ปรับปรุง 2550) ฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2550) ฉบับที่ 43 (ปรับปรุง 2550) และฉบับที่ 51 ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินสำหรับปีปัจจุบัน

3.2 มาตรฐานการบัญชีที่ยังไม่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 86/2551 เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี โดยให้ใช้มาตรฐานการบัญชีใหม่ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2550) การด้อยค่าของสินทรัพย์

ฉบับที่ 54 (ปรับปรุง 2550) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก

มาตรฐานการบัญชีข้างต้นให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2552 เป็นต้นไป ฝ่ายบริหารของบริษัทฯได้ประเมินแล้วเห็นว่ามาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินสำหรับปีที่เริ่มใช้มาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าว

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

(ก) เบี้ยประกันชีวิต

เบี้ยประกันชีวิตบันทึกเป็นรายได้เมื่อคำขอผ่านการพิจารณารับประกันแล้ว ค่าเบี้ยประกันที่ยังเก็บเงินไม่ได้ซึ่งมีอยู่ ณ วันสิ้นปี รับรู้เป็นรายได้เฉพาะเบี้ยประกันของกรมธรรม์ที่มีผลบังคับใช้อยู่

(ข) ดอกเบี้ย ส่วนลดรับและเงินปันผลรับจากเงินลงทุน

ดอกเบี้ยถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ส่วนลดที่คิดรวมอยู่ในตัวเงินตัดจำหน่ายเป็นรายได้เท่า ๆ กันตลอดอายุของตัวเงินและส่วนลดที่คิดรวมอยู่ในหุ้นกู้ตัดจำหน่ายโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

(ค) ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ยืม

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามระยะเวลาของเงินให้กู้ยืมโดยคำนวณจากยอดเงินต้นที่คงค้าง ยกเว้นรายได้ดอกเบี้ยที่ค้างชำระเกินกว่า 6 เดือนใช้เกณฑ์เงินสด

4.2 เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันชีวิต

เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันชีวิตบันทึกเมื่อได้รับแจ้งหรือเมื่อกรมธรรม์ครบกำหนด

4.3 ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ

ค่าจ้างและค่าบำเหน็จถือเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในงวดบัญชีที่เกิดรายการ

4.4 เงินสำรองประกันชีวิต

(ก) เงินสำรองประกันชีวิตเป็นยอดเงินสำรองสะสมตั้งแต่เริ่มทำประกันถึงวันที่ในงบดุล สำหรับกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับอยู่ซึ่งคำนวณเงินสำรองประกันชีวิตตามวิธีของคณิตศาสตร์ประกันภัยตามประกาศของกระทรวงพาณิชย์เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเบี้ยประกันภัยไว้เป็นเงินสำรองประกันภัยสำหรับกรรมธรรม์ประกันภัยที่ยังมีความผูกพันอยู่ลงวันที่ 23 พฤศจิกายน 2544 ซึ่งประมาณจากข้อสมมติปัจจุบันหรือข้อสมมติที่กำหนดตั้งแต่วันเริ่มรับประกัน โดยสะท้อนถึงการประมาณการที่ดีที่สุดตามระยะเวลา ซึ่งสะท้อนการประมาณอย่างดีที่สุดในเวลา นั้น ปรับเพิ่มด้วยความเสี่ยงและค่าการเบี่ยงเบน

ข้อสมมติหลักที่ใช้เกี่ยวข้องกับอัตราภาระ อัตราการเจ็บป่วย อายุ ผลตอบแทนจากการลงทุน ค่าใช้จ่าย อัตราการขาดอายุและยกเลิกของกรรมธรรม์ และอัตราคิดลด บริษัทฯ ใช้ตารางภาระและตารางการเจ็บป่วยที่ประกาศโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ที่สะท้อนถึงประสบการณ์ในอดีต ถูกปรับให้เหมาะสมเพื่อสะท้อนถึงความเสี่ยงที่เป็นของบริษัทฯ เอง ลักษณะของกรรมธรรม์ เป้าหมายการตลาด และประสบการณ์จาก ความรุนแรงและความถี่ของค่าสินไหมทดแทนของบริษัทฯ สำหรับสัญญาประกันภัยที่มีความเสี่ยงจากความอายุยืนของผู้ถือกรรมธรรม์ การตั้งสำรองอย่างรอบคอบได้คำนวณขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่ออัตราภาระคาดหมายในอนาคตที่อาจเปลี่ยนแปลง แต่ไม่รวมถึงโรคระบาดที่เกิดขึ้นเป็นครั้งคราว และการเปลี่ยนแปลงในวิธีการดำรงชีวิต อาจมีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของอัตราภาระคาดหมายในอนาคต

ประมาณการได้ถูกจัดทำขึ้นตามรายได้จากการลงทุนในอนาคต การประมาณการกำหนดโดยใช้ผลตอบแทนจากตลาดในปัจจุบัน และความคาดหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจในอนาคตและการพัฒนาทางการเงิน ข้อสมมติเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในอนาคตกำหนดจากระดับของค่าใช้จ่ายในปัจจุบัน ปรับปรุงด้วยเงินเพื่อที่คาดหมายไว้ ถ้าเหมาะสม อัตราการขาดอายุและยกเลิกกรรมธรรม์ขึ้นอยู่กับลักษณะของกรรมธรรม์ อายุของกรรมธรรม์และปัจจัยภายนอกเช่น แนวโน้มการขาย ความน่าเชื่อถือของบริษัทฯ ได้ถูกใช้ในการกำหนดข้อสมมติด้วย อัตราคิดลดกำหนดจากอัตราความเสี่ยงในปัจจุบันของอุตสาหกรรม ปรับปรุงโดยความเสี่ยงของบริษัทฯเอง

(ข) เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยสำหรับการประกันภัยและการประกันกลุ่มคำนวณขึ้นในอัตราร้อยละ 40 ของเบี้ยประกันสุทธิสำหรับปี

4.5 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

- ก) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้าแสดงตามมูลค่ายุติธรรม บริษัทฯบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของหลักทรัพย์เป็นรายการกำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุน เงินลงทุนจัดประเภทเป็นหลักทรัพย์เพื่อค้า เมื่อมีวัตถุประสงค์หลักที่จะขายในอนาคตอันใกล้
- ข) เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขายแสดงตามมูลค่ายุติธรรม บริษัทฯบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์ดังกล่าวเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของผู้ถือหุ้นจนกระทั่งจำหน่ายหลักทรัพย์ดังกล่าวออกไป จึงบันทึกการเปลี่ยนแปลงมูลค่านั้นในงบกำไรขาดทุน
- ค) เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี และที่จะถือจนครบกำหนดแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่าย บริษัทฯตัดบัญชีส่วนเกิน/ส่วนต่ำกว่ามูลค่าตราสารหนี้ตามอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจำนวนที่ตัดจำหน่ายนี้จะแสดงเป็นรายการปรับกับดอกเบี้ยรับ ตราสารหนี้จัดเป็นประเภทที่จะถือจนครบกำหนดเมื่อบริษัทฯมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือไว้จนครบกำหนดได้ถาวร
- ง) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

มูลค่ายุติธรรมของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดคำนวณจากราคาเสนอซื้อล่าสุด ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของปีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้คือพื้นฐานจากการคำนวณโดยใช้ราคาของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยหรือใช้วิธีกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราที่เหมาะสมกับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง มูลค่ายุติธรรมของหน่วยลงทุนคำนวณจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ

บริษัทฯจะบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่า (ถ้ามี) ของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดและเงินลงทุนทั่วไปในงบกำไรขาดทุน

บริษัทฯใช้วิธีถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุนที่จำหน่าย

ในกรณีที่มีการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน บริษัทฯจะปรับเปลี่ยนราคาของเงินลงทุนใหม่โดยใช้มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน ผลแตกต่างระหว่างราคาตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่โอนได้บันทึกเป็นรายการกำไร (ขาดทุน) ในงบกำไรขาดทุนหรือแสดงเป็นส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าในส่วนของผู้ถือหุ้นแล้วแต่ประเภทของเงินลงทุนที่มีการโอนเปลี่ยน

4.6 เงินให้กู้ยืมและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

เงินให้กู้ยืมแสดงด้วยมูลค่าที่จะได้รับคืน บริษัทฯตั้งสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโดยพิจารณาจากประสบการณ์ในการเก็บหนี้ การวิเคราะห์อายุหนี้ การประเมินฐานะทางการเงินของลูกค้าหนี้ และราคาประเมินของหลักประกันของลูกค้าหนี้แต่ละรายในปัจจุบัน

4.7 เบี้ยประกันภัยค้ำรับและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

เบี้ยประกันภัยค้ำรับแสดงด้วยมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ โดยบริษัทฯตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจากจำนวนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้จากเบี้ยประกันภัยค้ำรับทั้งสิ้นที่มีอยู่ โดยประมาณจากประสบการณ์การเรียกเก็บหนี้ในอดีตและตามสถานะปัจจุบันของเบี้ยประกันภัยค้ำรับ ณ วันที่ในงวด

4.8 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกควบคุมโดยบริษัทฯ ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบุคคลซึ่งมีอิทธิพลอย่าง เป็นสาระสำคัญกับบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

4.9 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงตามราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์นั้น โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์หรืออายุของสัญญาเช่าดังต่อไปนี้

อาคาร	- 20 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	- ตามอายุของสัญญาเช่า
เครื่องตกแต่งและติดตั้งและอุปกรณ์สำนักงาน	- 3, 5 ปี
ยานพาหนะ	- 5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและอาคารระหว่างก่อสร้าง

4.10 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

ณ วันที่ได้มา บริษัทจะวัดมูลค่าด้วยราคาทุน และภายหลังการรับรู้รายการครั้งแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

บริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า บริษัทฯ จะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

ค่าตัดจำหน่ายของโปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์นั้นโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งาน 3 ปี 5 ปี และ 10 ปี

4.11 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันที่ในงบดุล บริษัทจะทำการประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ซึ่งแสดงว่าสินทรัพย์ของบริษัทด้อยค่าลงหรือไม่ หากมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า หรือเมื่อต้องทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์เป็นรายปี บริษัทจะทำการประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์หมายถึง มูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า และหากพบว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นมีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนแสดงว่าสินทรัพย์ดังกล่าวเกิดการด้อยค่า บริษัทจะลดมูลค่าของสินทรัพย์ลงให้เท่ากับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ ประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์จะถูกคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย บริษัทฯ ใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้มาจากการจำหน่ายสินทรัพย์ในงบดุลหักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้นผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

บริษัทจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุน

4.12 ภาษีเงินได้

บริษัทฯบันทึกภาษีเงินได้โดยคำนวณจากกำไรสุทธิทางภาษีตามกฎหมายภาษีอากร

4.13 ผลประโยชน์พนักงาน

บริษัทฯรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

4.14 เงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศคงเหลือ ณ วันที่ในงบดุลแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบดุล กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

4.15 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงินและเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งมีกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน นับตั้งแต่วันที่ฝากและไม่มีการจำกัดในการเบิกใช้

4.16 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.17 ตราสารอนุพันธ์ - สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าจะถูกแปลงค่าตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นงวดบัญชี กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศดังกล่าวจะถูกบันทึกในงบกำไรขาดทุน ส่วนเกินหรือส่วนลดที่เกิดขึ้นจากการทำสัญญาจะถูกตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามสัญญา

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ฝ่ายบริหารอาจต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการผลกระทบของเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนในอนาคตที่อาจมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ด้วยเหตุนี้ผลที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ ได้แก่

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทฯ ได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้เกิดจากการปรับมูลค่าของลูกหนี้จากความเสี่ยงด้านเครดิตที่อาจเกิดขึ้น ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้การวิเคราะห์สถานะของลูกหนี้รายตัว ประสิทธิภาพการเก็บเงินในอดีต การวิเคราะห์อายุลูกหนี้และการเปลี่ยนแปลงของสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยคำนวณตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าที่เป็นที่ยอมรับกันทั่วไป ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณมาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงสภาพคล่อง และข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว

ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

บริษัทฯ พิจารณาค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย ธุรสารหนี้ที่จะถึงจนครบกำหนด และเงินลงทุนทั่วไป เมื่อพบว่ามูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวลดลงอย่างมีสาระสำคัญ และเป็นระยะเวลานาน ซึ่งความมีสาระสำคัญและระยะเวลานั้นขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารใช้ประมาณอายุการใช้งานและมูลค่าซากเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และได้มีการทบทวนอายุการใช้งานและมูลค่าซากหากมีการเปลี่ยนแปลง

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนจะตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณ และจะพิจารณาการด้อยค่าหากมีข้อบ่งชี้ ในการบันทึกและวัดมูลค่าเริ่มแรกและการพิจารณาการด้อยค่าของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนนั้น จำเป็นต้องใช้ดุลพินิจของฝ่ายบริหารในการประมาณมูลค่าของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยวิธีประมาณการกระแสเงินสดคิดลด ซึ่งประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจาก ภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด ภาวะอุตสาหกรรมและภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

คดีฟ้องร้อง

บริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันที่ในงบการเงิน อย่างไรก็ตามผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

6. เงินลงทุนในหลักทรัพย์

(หน่วย: บาท)

	2551		2550	
	ราคาทุน / ราคา ทุนตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน / ราคา ทุนตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์เพื่อค้า				
ตราสารทุน				
หุ้นสามัญ	341,300,843	237,464,823	209,292,030	193,350,000
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน	(103,836,020)	-	(15,942,030)	-
	<u>237,464,823</u>	<u>237,464,823</u>	<u>193,350,000</u>	<u>193,350,000</u>

(หน่วย: บาท)

	2551		2550	
	ราคาทุน / ราคา ทุนตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน / ราคา ทุนตัดจำหน่าย	มูลค่ายุติธรรม
ตราสารหนี้				
พันธบัตร - สุทธิ	-	-	344,988,316	339,258,485
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน	-	-	(5,729,831)	-
	-	-	339,258,485	339,258,485
รวมหลักทรัพย์เพื่อค้า	237,464,823	237,464,823	532,608,485	532,608,485
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
ตราสารทุน				
หุ้นสามัญ	3,222,798,688	3,344,533,299	2,099,691,619	3,286,852,807
หน่วยลงทุน	1,381,265,544	1,334,414,028	1,217,175,096	1,237,134,068
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยน	10,192,513	-	-	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน	64,690,582	-	1,207,120,160	-
	4,678,947,327	4,678,947,327	4,523,986,875	4,523,986,875
ตราสารหนี้				
พันธบัตร - สุทธิ	1,522,771,491	1,766,837,878	2,178,658,078	2,094,468,587
หุ้นกู้ - สุทธิ	100,001,053	107,539,709	100,001,396	106,016,319
ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจากการ เปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	251,605,043	-	(78,174,568)	-
	1,874,377,587	1,874,377,587	2,200,484,906	2,200,484,906
รวมหลักทรัพย์เพื่อขาย	6,553,324,914	6,553,324,914	6,724,471,781	6,724,471,781
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด				
พันธบัตร - สุทธิ	26,681,753,880		21,732,945,552	
ตั๋วเงิน	4,094,865,544		3,667,983,072	
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(36,500,000)		-	
ตั๋วเงิน - สุทธิ	4,058,365,544		3,667,983,072	
หุ้นกู้	7,325,921,449		7,326,342,449	
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่า	(10,600,000)		(10,600,000)	
หุ้นกู้ - สุทธิ	7,315,321,449		7,315,742,449	
รวมตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	38,055,440,873		32,716,671,073	
เงินลงทุนทั่วไป				
หุ้นสามัญ	12,044,700		35,359,702	
รวมเงินลงทุนทั่วไป	12,044,700		35,359,702	
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์	44,858,275,310		40,009,111,041	

เงินลงทุนในตราสารหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 มีระยะเวลาครบกำหนดดังนี้

(หน่วย: บาท)

	2551			
	ครบกำหนดภายใน			
	1 ปี	2 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
พันธบัตร	-	-	1,766,837,878	1,766,837,878
หุ้นกู้	-	107,539,709	-	107,539,709
	-	107,539,709	1,766,837,878	1,874,377,587
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด				
พันธบัตร - สุทธิ	562,591,215	5,103,504,339	21,015,658,326	26,681,753,880
ตั๋วเงิน - สุทธิ	1,343,365,544	395,000,000	2,320,000,000	4,058,365,544
หุ้นกู้ - สุทธิ	340,274,179	1,456,463,445	5,518,583,825	7,315,321,449
	2,246,230,938	6,954,967,784	28,854,242,151	38,055,440,873
รวม	<u>2,246,230,938</u>	<u>7,062,507,493</u>	<u>30,621,080,029</u>	<u>39,929,818,460</u>

(หน่วย: บาท)

	2550			
	ครบกำหนดภายใน			
	1 ปี	2 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม
หลักทรัพย์เพื่อค้า				
พันธบัตร	-	80,474,118	258,784,367	339,258,485
หลักทรัพย์เพื่อขาย				
พันธบัตร	-	30,000,016	2,064,468,571	2,094,468,587
หุ้นกู้	-	106,016,319	-	106,016,319
	-	136,016,335	2,064,468,571	2,200,484,906
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด				
พันธบัตร - สุทธิ	377,524,535	2,820,339,953	18,535,081,064	21,732,945,552
ตั๋วเงิน - สุทธิ	1,482,983,072	395,000,000	1,790,000,000	3,667,983,072
หุ้นกู้ - สุทธิ	177,492,586	1,520,189,911	5,618,059,952	7,315,742,449
	2,038,000,193	4,735,529,864	25,943,141,016	32,716,671,073
รวม	<u>2,038,000,193</u>	<u>4,952,020,317</u>	<u>28,266,393,954</u>	<u>35,256,414,464</u>

บริษัทฯ ได้วางพันธบัตรรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจจำนวน 8,480.3 ล้านบาท (2550: 6,891.3 ล้านบาท)

เป็นเงินสำรองประกันชีวิตและหลักทรัพย์ประกันวงไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิตตามบทบัญญัติ

ที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกันชีวิตตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุ 15 และ 16

(ก) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯ มีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินซึ่งจัดประเภทเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดซึ่งแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายจำนวนรวม 1,000 ล้านบาท (2550: 1,200 ล้านบาท) ตั๋วเงินดังกล่าวออกโดยธนาคารพาณิชย์ในประเทศและสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีอายุที่เหลือประมาณ 7-14 ปี และมีเงื่อนไขของสิทธิในการชำระคืนก่อนกำหนดหรือเรียกเงินฝากเพิ่มโดยผู้ออกตราสาร

(ข) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯ มีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินซึ่งจัดประเภทเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดซึ่งแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายจำนวนรวม 400 ล้านบาท (2550: 400 ล้านบาท) ตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินดังกล่าวออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุที่เหลือประมาณ 7 ปี และมีเงื่อนไขของดอกเบี้ยที่จะได้รับอิงกับดัชนีทางการเงิน

(ค) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯ มีเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินซึ่งจัดประเภทเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดซึ่งแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนตัดจำหน่ายจำนวนรวม 920 ล้านบาท (2550: 560 ล้านบาท) ตั๋วเงินดังกล่าวออกโดยสาขาของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีอายุที่เหลือประมาณ 8 ปี และมีเงื่อนไขโดยบริษัทฯ จะได้รับเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเมื่อครบกำหนดตามสัญญา

เงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินดังกล่าวมีองค์ประกอบของอนุพันธ์แฝงซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตราสารหลักยกเว้นเงินลงทุนตาม (ค)

7. เงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับโดยจำแนกอายุตามเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างชำระแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

2551									
ระยะเวลาดังชำระ	รวมรวมประกัน		ทรัพย์สินจำนอง		อื่นๆ		รวม		
	เป็นประกัน		เป็นประกัน						
		ดอกเบี้ย		ดอกเบี้ย					
	เงินต้น	ค้างรับ	เงินต้น	ค้างรับ	เงินต้น	ค้างรับ	เงินต้น	ค้างรับ	รวม
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	1,050,863,163	71,851,367	729,927,010	3,181,924	11,900,421	-	1,792,690,594	75,033,291	1,867,723,885
เกินกว่ากำหนดชำระ									
น้อยกว่า 6 เดือน	-	-	2,371,831	14,101	-	-	2,371,831	14,101	2,385,932
มากกว่า 12 เดือน	-	-	5,942,338	370,810	107,693	6,491	6,050,031	377,301	6,427,332
รวม	1,050,863,163	71,851,367	738,241,179	3,566,835	12,008,114	6,491	1,801,112,456	75,424,693	1,876,537,149
หัก: ค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(2,672,673)	(343,593)	-	-	(2,672,673)	(343,593)	(3,016,266)
เงินให้กู้ยืมและดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิ	1,050,863,163	71,851,367	735,568,506	3,223,242	12,008,114	6,491	1,798,439,783	75,081,100	1,873,520,883

2550

ระยะเวลาดังชำระ	กรรมธรรม์ประกันภัย		ทรัพย์สินจำนอง		อื่นๆ		รวม		
	เป็นประกัน		เป็นประกัน						
	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	เงินต้น	ดอกเบี้ย	รวม
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	827,678,104	57,151,228	655,411,222	2,203,466	9,049,350	-	1,492,138,676	59,354,694	1,551,493,370
เกินกว่ากำหนดชำระ									
น้อยกว่า 6 เดือน	-	-	2,643,309	31,131	121,942	-	2,765,251	31,131	2,796,382
มากกว่า 12 เดือน	-	-	6,589,380	387,827	71,628	6,807	6,661,008	394,634	7,055,642
รวม	827,678,104	57,151,228	664,643,911	2,622,424	9,242,920	6,807	1,501,564,935	59,780,459	1,561,345,394
หัก: ค่าเผื่อนี้สงฆ์จะสูญ	-	-	(2,539,314)	(260,528)	-	-	(2,539,314)	(260,528)	(2,799,842)
เงินให้กู้ยืมและ									
ดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิ	827,678,104	57,151,228	662,104,597	2,361,896	9,242,920	6,807	1,499,025,621	59,519,931	1,558,545,552

เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานตามโครงการสวัสดิการ กำหนดวงเงินกู้ยืมกรณีบุคคลค่าประกันไม่เกิน 100,000 บาท กรณีมีหลักทรัพย์ค้ำประกันไม่เกิน 50 เท่าของเงินเดือน คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 และร้อยละ 5 ต่อปี ตามลำดับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 เงินให้กู้ยืมแก่พนักงานและตัวแทนมีจำนวนเงิน 41.61 ล้านบาท (2550: 18.26 ล้านบาท)

8. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกิจการที่เกี่ยวข้องกันแต่ละรายการบริษัทฯ คำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับกิจการที่เกี่ยวข้องกันสามารถสรุปได้ดังนี้

รายชื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ประเภทกิจการ	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	สถาบันการเงิน	การถือหุ้นและมีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	ประกันภัย	การถือหุ้นและมีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)	ประกันภัย	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ไทยรีประกันชีวิต จำกัด	ประกันชีวิต	เป็นบริษัทย่อยของบริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)
บริษัท สรชัยวิวัฒน์ จำกัด	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	การแพทย์	มีผู้ถือหุ้นและกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด	การแพทย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด	การแพทย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด	การแพทย์	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด	อุตสาหกรรม	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท นารายณ์ร่วมพิพัฒน์ จำกัด	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทฯ
บริษัท อาคารกรุงเทพธุรกิจ (1987) จำกัด	ให้เช่าทรัพย์สิน	มีผู้ถือหุ้นและกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท โรแยลลิสฟ บีช โฮเต็ล จำกัด	ท่องเที่ยวและสันทนาการ	ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับกรรมการของบริษัทฯ

รายชื่อกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ประเภทกิจการ	ความสัมพันธ์กับบริษัทฯ
บริษัท ไทยเรตติ้งแอนด์อินฟอร์เมชันเซอร์วิส จำกัด	ธุรกิจบริการ	มีการถือหุ้นและมีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)	อุตสาหกรรม	มีผู้ถือหุ้นบางส่วนร่วมกัน
บริษัท บางกอก มิตรูบิซิ ยูเอฟเอ ลีส จำกัด	เช่าซื้อ	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเกษตร	มีกรรมการบางส่วนร่วมกัน
บริษัท ไทยคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น จำกัด (มหาชน)	พัฒนาอสังหาริมทรัพย์	ถือหุ้นโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทฯ
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	จัดการกองทุน	มีผู้ถือหุ้นและกรรมการบางส่วนร่วมกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯและกิจการเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	2551	2550	นโยบายการกำหนดราคา
เบี้ยประกันภัยรับ	3,546,384	3,533,334	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จ	510,111,103	287,475,477	อัตราตามสัญญาที่ตกลงกัน โดยคิดเป็นอัตราร้อยละต่อเบี้ยประกันภัยรับ
ค่าสินไหมจ่าย	68,358,150	58,781,970	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
เบี้ยประกันภัยต่อ	3,434,101	6,595,003	เป็นปกติทางการค้าของการประกันภัยต่อตามประเภทของการประกันภัยและสัญญาประกันต่อ
ดอกเบี้ยรับ	30,142,702	40,986,958	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิดให้กับลูกค้าทั่วไป
เงินปันผลรับ	79,840,972	49,800,962	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	45,148,901	38,729,963	อัตราเดียวกับสถาบันการเงินและบริษัทที่เกี่ยวข้องกันคิดให้กับลูกค้าทั่วไป
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่าย	1,092,011	1,048,582	เป็นปกติทางการค้าของการรับประกันภัย
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการ	68,814,283	64,289,186	สำหรับอาคารสำนักงานใหญ่ค่าเช่าตารางเมตรละประมาณ 90 บาทต่อเดือน และค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 20 บาทต่อเดือนตามสัญญาเช่าระยะยาว และค่าเช่าตารางเมตรละประมาณ 44 บาท 138 บาทต่อเดือน และค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 91 บาท 307 บาทต่อเดือน
			สำหรับอาคารเช่าของสาขาค่าเช่าตารางเมตรละประมาณ 100 บาท 150 บาท 188 บาทและ 315 บาทต่อเดือนและค่าบริการตารางเมตรละประมาณ 342 บาท และ 200 บาทต่อเดือน

เบี้ยประกันภัยรับจากช่องทางการจัดจำหน่าย Bancassurance สำหรับปี 2551 และ 2550 มีจำนวน โดยประมาณร้อยละ 33.15 และร้อยละ 24.25 ของเบี้ยประกันภัยรับสุทธิ ตามลำดับ

บริษัทฯ มียอดคงเหลือที่มีสาระสำคัญของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

	(หน่วย: บาท)			
	2551		2550	
	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - หุ้นทุน				
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	291,209,784	255,300,000	389,319,558	531,600,000
บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	49,866,522	84,406,800	43,562,868	114,888,200
บริษัท ไทยรับประกันภัยต่อ จำกัด (มหาชน)	41,677,975	86,449,005	37,667,275	101,961,256
บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	10,000,000	42,000,000	10,000,000	80,500,000
บริษัท ยูเนียนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)	166,700	166,700	166,700	166,700
บริษัท ไทยเรตติ้งแอนด์อินฟอร์เมชันเซอร์วิส จำกัด	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000
บริษัท ไทคอน อินดัสเทรียล คอนเน็คชั่น จำกัด (มหาชน)	98,759,043	37,908,600	11,954,092	20,500,000
บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	-	-	33,125,296	34,500,000
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000
	<u>502,680,024</u>	<u>517,231,105</u>	<u>536,795,789</u>	<u>895,116,156</u>
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - หน่วยลงทุน				
กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ไทยคอน	573,716,382	561,560,000	408,925,759	429,104,775
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - หุ้นกู้				
บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)	150,000,000		150,000,000	
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - ตั๋วเงิน				
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	500,000,000		-	
บริษัท บางกอกมิติซูบิชิ ยูเอฟเจ ลีส จำกัด	-		112,983,069	
	<u>500,000,000</u>		<u>112,983,069</u>	

	(หน่วย: บาท)	
	2551	2550
เงินฝากสถาบันการเงิน		
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	330,625,505	427,148,242
เงินให้กู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์จำนองเป็นประกัน		
บริษัท สรรชัยวิวัฒน์ จำกัด	156,220,800	234,110,817
ค่าเช่าอาคารจ่ายล่วงหน้า (รวมอยู่ในสินทรัพย์อื่น)		
บริษัท นารายณ์ร่วมพิพัฒน์ จำกัด	140,615,873	152,441,565
ค่าสินไหมค้ำจ่าย		
บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	3,145,197	3,641,989
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด	2,295,568	1,586,645
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด	3,865,028	2,937,103
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด	2,239,078	1,641,557
	11,544,871	9,807,294
เงินค้ำจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ		
บริษัท ไทยประกันภัยชีวิต จำกัด	2,029,317	3,084,970
ค่าจ้างและค่าบำเหน็จค้ำจ่าย (รวมอยู่ในหนี้สินอื่น)		
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	90,618,388	52,873,430
ค่าเช่าอาคารและค่าบริการค้ำจ่าย (รวมอยู่ในหนี้สินอื่น)		
บริษัท กรุงเทพประกันภัย จำกัด (มหาชน)	36,491	47,068
บริษัท สรรชัยวิวัฒน์ จำกัด	705	16,554
บริษัท น้ำตาลราชบุรี จำกัด	66,764	-
บริษัท นารายณ์ร่วมพิพัฒน์ จำกัด	66,494	164,864
บริษัท อาคารกรุงเทพธุรกิจ (1987) จำกัด	62,337	63,023
บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)	346,143	826,385
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 1 จำกัด	89,100	70,890
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 2 จำกัด	81,200	5,790
บริษัท โรงพยาบาลพญาไท 3 จำกัด	266,340	212,820
	1,015,574	1,407,394

ค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการที่เป็นผู้บริหาร

ในปี 2551 บริษัทฯ ได้จ่ายค่าเบี้ยประชุม เงินเดือน โบนัส เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่บริษัทฯ สมทบให้และอื่น ๆ ให้แก่กรรมการและกรรมการที่เป็นผู้บริหารเป็นจำนวนเงิน 23.10 ล้านบาท (2550: 21.90 ล้านบาท)

นอกจากนี้ ในระหว่างปี 2550 บริษัทฯ ได้จัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ จำนวน 20 ล้านหน่วย ให้แก่พนักงานของบริษัทฯ รายละเอียดของใบสำคัญและสิทธิดังกล่าวได้แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 18

9. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	(หน่วย: บาท)	
	2551	2550
เงินสด	2,485,737	3,214,570
เงินฝากสถาบันการเงินประเภทไม่กำหนดระยะเวลาจ่ายคืน	359,153,902	256,825,408
เงินฝากสถาบันการเงินประเภทจ่ายคืนเมื่อสิ้นกำหนด ระยะเวลาและบัตรเงินฝาก	2,020,000,000	500,000,000
รวมเงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	2,381,639,639	760,039,978
ตัวเงิน	4,058,365,544	3,667,983,072
หัก: เงินฝากสถาบันการเงินและตัวเงินที่มีระยะเวลากำหนด เกินกว่า 3 เดือน	(5,778,365,544)	(4,142,983,072)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	661,639,639	285,039,978

10. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

	(หน่วย: บาท)					
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ อุปกรณ์ สำนักงาน	ยานพาหนะ	อาคาร ระหว่าง ก่อสร้าง	รวม
ราคาทุน						
31 ธันวาคม 2550	53,676,800	306,070,350	271,545,574	34,004,905	4,356,410	669,654,039
ซื้อเพิ่ม	24,000,000	10,813,359	61,721,950	13,327,000	2,929,421	112,791,730
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(650,000)	(10,000,343)	(12,544,500)	-	(23,194,843)
โอนเข้า (โอนออก)	-	5,382,029	-	-	(5,382,029)	-
31 ธันวาคม 2551	77,676,800	321,615,738	323,267,181	34,787,405	1,903,802	759,250,926
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
31 ธันวาคม 2550	-	163,545,599	217,774,055	27,398,650	-	408,718,304
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	18,564,967	24,583,130	5,052,596	-	48,200,693
ค่าเสื่อมราคา-จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(613,538)	(9,483,672)	(12,179,004)	-	(22,276,214)
31 ธันวาคม 2551	-	181,497,028	232,873,513	20,272,242	-	434,642,783
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2550	53,676,800	142,524,751	53,771,519	6,606,255	4,356,410	260,935,735
31 ธันวาคม 2551	77,676,800	140,118,710	90,393,668	14,515,163	1,903,802	324,608,143
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน						
2550						43,307,786
2551						48,200,693

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯมีอาคารและอุปกรณ์ซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ ราคาก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงิน 240.94 ล้านบาท (2550: 220.98 ล้านบาท)

11. เบี้ยประกันภัยค้ำรับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 ยอดคงเหลือของเบี้ยประกันภัยค้ำรับจำแนกตามระยะเวลาผ่อนผันตามเงื่อนไขกรมธรรม์ประกันภัยแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: บาท)	
	2551	2550
ค้ำรับไม่เกินระยะเวลาผ่อนผัน	1,107,533,488	1,029,425,604
ค้ำรับเกินระยะเวลาผ่อนผัน	13,342,113	12,873,987
รวมเบี้ยประกันภัยค้ำรับ	<u>1,120,875,601</u>	<u>1,042,299,591</u>

12. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	(หน่วย: บาท)		
	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ระบบงานระหว่างติดตั้ง	รวม
ราคาก่อน			
31 ธันวาคม 2550	30,408,883	300,352	30,709,235
เพิ่มขึ้น	7,639,436	187,250	7,826,686
โอนเข้า / (โอนออก)	300,352	(300,352)	-
31 ธันวาคม 2551	<u>38,348,671</u>	<u>187,250</u>	<u>38,535,921</u>
ค่าตัดจำหน่ายสะสม			
31 ธันวาคม 2550	14,119,814	-	14,119,814
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปี	3,307,012	-	3,307,012
31 ธันวาคม 2551	<u>17,426,826</u>	<u>-</u>	<u>17,426,826</u>
มูลค่าสุทธิตามบัญชี			
31 ธันวาคม 2550	<u>16,289,069</u>	<u>300,352</u>	<u>16,589,421</u>
31 ธันวาคม 2551	<u>20,921,845</u>	<u>187,250</u>	<u>21,109,095</u>
ค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน			
2550			<u>2,646,037</u>
2551			<u>3,307,012</u>

13. สินทรัพย์อื่น

(หน่วย: บาท)

	<u>2551</u>	<u>2550</u>
ค่าเช่าอาคารจ่ายล่วงหน้า	140,615,873	152,441,565
ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุน	7,234,646	4,843,500
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	20,340,516	12,806,585
เงินมัดจำ	19,032,376	15,436,401
อื่น ๆ	18,019,775	12,007,279
รวม	<u>205,243,186</u>	<u>197,535,330</u>

14. หนี้สินอื่น

(หน่วย: บาท)

	<u>2551</u>	<u>2550</u>
ค่าบำเหน็จค้างจ่าย	403,511,371	386,437,669
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	132,441,605	125,210,803
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายค้างจ่าย	25,322,248	32,841,499
เบี้ยประกันภัยที่ได้รับเงินแล้วแต่กรมธรรม์ยังไม่อนุมัติ	53,248,871	124,490,043
เงินรับรองการโอนบัญชี	78,764,294	50,506,034
เจ้าหนี้กรณียกเว้นเบี้ย	80,818,346	75,215,584
เจ้าหนี้ตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า	26,575,250	18,820,150
อื่น ๆ	46,412,663	43,527,779
รวม	<u>847,094,648</u>	<u>857,049,561</u>

15. หลักทรัพย์ประกันวงไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 บริษัทฯ ได้วางหลักทรัพย์ประกันไว้กับนายทะเบียนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยตามมาตราที่เกี่ยวข้องแห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	<u>2551</u>	<u>2550</u>
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	<u>20,000,000</u>	<u>20,000,000</u>

16. ทรัพย์สินที่จัดสรรไว้เป็นเงินสำรองไว้กับนายทะเบียนประกันชีวิต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 บริษัทฯ ได้วางหลักทรัพย์ไว้เป็นเงินสำรองประกันภัยกับนายทะเบียนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยตามมาตราที่เกี่ยวข้องแห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิตดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	2551	2550
พันธบัตรรัฐบาล	3,605,788,757	2,362,597,078
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	4,854,511,383	4,508,698,307
รวม	8,460,300,140	6,871,295,385

17. เงินปันผลค้างจ่าย

บริษัทฯ ได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลค้างจ่ายจำนวน 1,000 ล้านบาทให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้วในวันที่ 3 เมษายน 2551 ซึ่งเงินปันผลระหว่างกาลดังกล่าวได้รับอนุมัติให้จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นตามมติที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2550

18. ใบสำคัญแสดงสิทธิ

18.1 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2550 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 2 ของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิเพื่อการเสนอขายแก่พนักงานจำนวน 20 ล้านหน่วย เป็นใบสำคัญแสดงสิทธิชนิดระบุชื่อผู้ถือและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้ ใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าวมีอายุ 5 ปี นับแต่วันที่ได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิหรือเมื่อพ้นสภาพการเป็นพนักงานของบริษัทฯ แล้วแต่วันใดจะถึงก่อน โดยมีอัตราการใช้สิทธิคือ ใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้จำนวน 1 หุ้น ในราคาใช้สิทธิเท่ากับราคาที่เสนอขายต่อประชาชนทั่วไปหรือราคาที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยประมาณ ในกรณีที่มีการจัดสรรหลังจากที่หุ้นของบริษัทฯ เข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว และมีระยะเวลาการใช้สิทธิครั้งแรกเมื่อครบ 3 ปี นับจากวันที่ออกใบสำคัญแสดงสิทธิ

18.2 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2551 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้จัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิให้แก่พนักงานในระดับบริหารจำนวนรวม 11.5 ล้านหน่วย คงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิที่ยังไม่ได้จัดสรรจำนวน 8.5 ล้านหน่วย

18.3 เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2551 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้แก้ไขรายละเอียดใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะเสนอขายแก่พนักงานจาก “ราคาใช้สิทธิเท่ากับราคาที่เสนอขายต่อประชาชนทั่วไปหรือราคาที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยประมาณ” เป็น “ราคาใช้สิทธิเท่ากับราคาดัชนีที่เสนอขายต่อประชาชนทั่วไป”

19. **สำรองตามกฎหมาย**

เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ในปี 2551 บริษัทฯ ได้จัดสรรกำไรสุทธิเป็นทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 37.6 ล้านบาท (2550: 38.5 ล้านบาท)

20. **กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน**

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสุทธิสำหรับปีด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

21. **หนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯ มีคดีถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจำนวนประมาณ 21.86 ล้านบาท จากการเป็นผู้รับประกันภัย ซึ่งผลของการพิจารณาคดีดังกล่าวยังไม่สิ้นสุด

22. **การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน**

บริษัทฯ ดำเนินกิจการในส่วนงานทางธุรกิจเดียวคือธุรกิจประกันชีวิตและดำเนินธุรกิจในส่วนงานทางภูมิศาสตร์เดียวคือในประเทศไทย ดังนั้นรายได้ กำไรและสินทรัพย์ทั้งหมดที่แสดงในงบการเงินจึงเกี่ยวข้องกับส่วนงานธุรกิจและส่วนงานทางภูมิศาสตร์ตามที่กล่าวไว้

23. **กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ**

บริษัทฯ และพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมเป็นรายเดือนในอัตราร้อยละ 5 ถึง 8 ของเงินเดือน และเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้เป็นจำนวนไม่เกินร้อยละ 5 ถึง 8 ของเงินเดือน พนักงานที่จ่ายเข้ากองทุนขึ้นอยู่กับอายุการทำงาน of พนักงาน และจะจ่ายให้พนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าว ในระหว่างปี 2551 บริษัทฯ จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวน 19.34 ล้านบาท (2550: 16.16 ล้านบาท) ซึ่งรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ

24. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผลที่ประกาศจ่ายในปี 2550 ประกอบด้วย

		(หน่วย: บาท)	
	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย	เงินปันผลจ่าย ต่อหุ้น
เงินปันผลระหว่างกาลสำหรับ	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ		
ปี 2550	วันที่ 18 ธันวาคม 2550	1,000,000,000	1.0
เงินปันผลประจำปีสำหรับ	ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี		
ปี 2549	วันที่ 26 เมษายน 2550	250,000,000	2.5
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2550		1,250,000,000	

25. ภาระผูกพัน

บริษัทฯ ได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าพื้นที่ในอาคาร รถยนต์และอุปกรณ์ อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 3 ถึง 24 ปี สำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคาร และประมาณ 1 ถึง 5 ปี สำหรับการเช่ารถยนต์และอุปกรณ์ สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่บอกเลิกไม่ได้

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯมีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายในอนาคตดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	จ่ายชำระภายใน			
	1 ปี	2 - 5 ปี	5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน	23.81	29.45	6.65	59.91
สัญญาบริการ	28.98	48.63	21.94	99.55
รวม	52.79	78.08	28.59	159.46

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2550 บริษัทฯมีภาระผูกพันที่ต้องจ่ายในอนาคตดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	จ่ายชำระภายใน			
	1 ปี	2 - 5 ปี	5 ปี	รวม
สัญญาเช่าดำเนินงาน	17.87	12.16	7.60	37.63
สัญญาบริการ	20.19	21.52	25.03	66.74
รวม	38.06	33.68	32.63	104.37

26. เครื่องมือทางการเงิน

26.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

บริษัทมีเครื่องมือทางการเงินที่สำคัญที่แสดงในงบดุลประกอบด้วยเงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน เงินลงทุนในหลักทรัพย์ เงินให้กู้ยืม เบี้ยประกันภัยค้ำรับ รายได้จากการลงทุนค้ำรับ เงินจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยค้ำจ่าย เงินค้ำจ่ายเกี่ยวกับการประกันภัยต่อ บริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวเนื่องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายในการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

ความเสี่ยงเกี่ยวกับการกระจุกตัวของสินเชื่อซึ่งเกิดจากเงินให้กู้ยืมและจากเบี้ยประกันภัยค้ำรับ ไม่มีสาระสำคัญ เนื่องจากผู้กู้ยืมและผู้เอาประกันภัยของบริษัทกระจายอยู่ในอุตสาหกรรมที่แตกต่างกันและภูมิภาคต่างๆในประเทศ และมูลค่าสูงสุดของความเสี่ยงคือมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าวตามที่แสดงไว้ในงบดุล

ความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืมโดยมีกรมธรรม์เป็นประกันไม่มีสาระสำคัญ เนื่องจากบริษัทให้ผู้เอาประกันกู้ยืมเป็นจำนวนเงินที่น้อยกว่ามูลค่าเงินสดตามกรมธรรม์ที่มีกับบริษัทฯ และความเสี่ยงซึ่งเกิดขึ้นจากเงินให้กู้ยืมโดยมีทรัพย์สินจำนองเป็นประกันมีมูลค่าสูงสุดเท่ากับมูลค่าของเงินกู้ยืมหักด้วยมูลค่าที่บริษัทฯสามารถรับชำระคืนจากสินทรัพย์ที่นำมาจำนอง

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินลงทุนในหลักทรัพย์ และเงินให้กู้ยืม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน บริษัทจึงมิได้ใช้ตราสารอนุพันธ์เพื่อบริหารความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 สินทรัพย์ทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	ราคาตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551		
	ไม่มีดอกเบี้ย	อัตราดอกเบี้ยปรับ ขึ้นลงตามอัตราตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่
เงินฝากสถาบันการเงิน	126,965,381	234,674,258	2,020,000,000
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ			
พันธบัตร	-	-	28,448,591,758
ตั๋วเงิน	-	-	4,058,365,544
หุ้นกู้	1,900,000	214,477,262	7,206,483,896
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	-	33,708,030	1,764,731,753
รวม	128,865,381	482,859,550	43,498,172,951

สินทรัพย์ทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนด หรือ วันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย: บาท)

	ภายใน 1 ปี	2 - 5 ปี	เกิน 5 ปี	รวม	อัตราดอกเบี้ย ถัวเฉลี่ย (ร้อยละต่อปี)
เงินฝากสถาบันการเงิน	1,720,000,000	-	300,000,000	2,020,000,000	3.64
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ					
พันธบัตร	562,591,214	5,103,504,339	22,782,496,205	28,448,591,758	5.40
ตั๋วเงิน	1,343,365,544	395,000,000	2,320,000,000	4,058,365,544	5.00
หุ้นกู้	314,754,459	1,373,145,613	5,518,583,824	7,206,483,896	5.86
เงินให้กู้ยืม - สุทธิ	492,616	16,595,085	1,747,644,052	1,764,731,753	6.88-8.00
รวม	3,941,203,833	6,888,245,037	32,668,724,081	43,498,172,951	

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทฯ มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับการลงทุนในพันธบัตรและหน่วยลงทุนที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ และการทำประกันภัยต่อบริษัทประกันวินาศภัยในต่างประเทศ บริษัทฯ ได้ตกลงทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯมียอดคงเหลือของสินทรัพย์ทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	สินทรัพย์ ทางการเงิน (ล้านบาท)	อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 (บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)
เหรียญสหรัฐอเมริกา	67.50	34.81

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯมีสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าคงเหลือดังนี้

สกุลเงิน	สินทรัพย์ ทางการเงิน (ล้านบาท)	อัตราแลกเปลี่ยนตามสัญญา ของจำนวนที่ซื้อ (บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)
เหรียญสหรัฐอเมริกา	67.50	33.00 - 34.00

26.2 มูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง จำนวนเงินที่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินทรัพย์กันในขณะที่ทั้งสองฝ่ายมีความรอบรู้ และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

วิธีการกำหนดมูลค่ายุติธรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของเครื่องมือทางการเงิน มูลค่ายุติธรรมจะกำหนดจากราคาตลาดล่าสุดหรือกำหนดขึ้นโดยใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าที่เหมาะสม

บริษัทฯใช้วิธีการและข้อสมมติฐานในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังนี้

เงินลงทุนในหลักทรัพย์

หลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด มูลค่ายุติธรรมถือตามราคาที่ซื้อขายกันในตลาด

เงินลงทุนทั่วไป มูลค่ายุติธรรมไม่สามารถคำนวณได้อย่างเหมาะสม จึงไม่มีการเปิดเผย

เงินฝากสถาบันการเงิน พันธบัตร หุ้นกู้และตั๋วเงิน ซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดไม่เกิน 90 วัน มูลค่ายุติธรรมถือตามราคาที่แสดงในงบดุล ส่วนที่เกิน 90 วันประมาณโดยวิธีการหาส่วนลดกระแสเงินสด โดยพิจารณาอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันและอายุสัญญาคงเหลือ

ตราสารอนุพันธ์ทางการเงินแฝง มูลค่ายุติธรรมถือตามราคาที่คำนวณโดยผู้ออกตราสาร

เงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกัน

มูลค่ายุติธรรมของเงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมธรรม์ประกันภัยเป็นประกันถือตามจำนวนเงินที่แสดงในงบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ราคาตามบัญชีของเครื่องมือทางการเงินของบริษัทฯ ที่แตกต่างไปจากราคายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญมีดังต่อไปนี้

(หน่วย: บาท)

	ราคาตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด		
พันธบัตร - สุทธิ	26,681,753,880	31,420,448,561
หุ้นกู้ - สุทธิ	7,315,321,449	8,019,622,460
เงินลงทุนในตั๋วเงินตามหมายเหตุ 5 (ก) (ไม่รวมเงินฝากเพิ่มในอนาคต)	1,000,000,000	1,046,515,552
เงินลงทุนในตั๋วเงินตามหมายเหตุ 5 (ข)	400,000,000	448,515,384
เงินลงทุนในตั๋วเงินตามหมายเหตุ 5 (ค)	920,000,000	1,569,963,027
เงินลงทุนในตั๋วเงิน	1,738,365,544	ไม่สามารถคำนวณราคาที่เหมาะสม

บริษัทยังคงบันทึกพันธบัตร หุ้นกู้และตั๋วเงินข้างต้นในราคาตามบัญชีเนื่องจากบริษัทฯ ตั้งใจจะถือเงินลงทุนจนครบกำหนด

เงินลงทุนในตั๋วเงินตามหมายเหตุ 5 (ก)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 บริษัทฯ อาจต้องฝากเงินในอนาคตตามสัญญาเงินลงทุนในตั๋วสัญญาใช้เงินและตั๋วแลกเงินซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

จ่ายภายใน	หน่วย: ล้านบาท
ภายใน 1 ปี	300
1 - 3 ปี	200
4 - 6 ปี	300
รวม	800

27. การบริหารจัดการทุนของบริษัทประกันชีวิต

วัตถุประสงค์ในการบริหารทุนของบริษัทฯ คือ การดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และการดำรงเงินกองทุนให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

28. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2552